

AIMUR JOANDI – in memoriam

27.05.1948–†25.03.2014

25. märtsil lahkus meie hulgast manalateele teadur ja kultuuriloolane Aimur Joandi. Ta sündis 1948. aasta lehekuul, 27. mail pere kaheksanda lapsena. Lapsepõlvkodu asus nüüdse Suure-Jaani valla Lemmakõnnu külas Vastsemõisas, kuhu isa Leo oli rajanud 1933. a Naadimetsa talu. Ema Helmi töötas kolhoosi lüpsjana sama talu kunagises laudas, kus alles 8–9 aastane Aimur aitas emal juba lehmi lüpsata ja veelgi varem käis koos oma kaksikõega karjas. 1955. aasta septembrist alates alustas ta oma kooliteed Kildu algkoolis ja lõpetas 1963. a kevadel juba sama kooli esimese kaheksaklassilise lennu lõpetajana. Ühes mitmete teiste sama kooli lõpetajatega sai Aimur Joandist samal sügisel Olustvere Põllumajandustehnikumi õppur. Agronoomidiplomini jõudis ta 1967. a kevadel ja juba samal sügisel immatrikuleeriti Aimur Joandi Eesti Põllumajanduse Akadeemia agronoomiateaduskonna tudengiks. EPA-s tekkis Aimuril huvi Eesti põllumajanduse arenguloo vastu ja nii kirjutas ta sellealase töö, mis käsitles Eesti ärksa põllumajandustegelase, tema vanaisa Ado Johansonu elu ja tegevust, mis valmis Jüri Kuuma juhendamisel. Talvel 1972 lõpetas Aimur Joandi EPA õpetatud agronoomi diplomiga ja sai suunamise EPA juures toimiva põllumajandusmuuseumi teaduri ametikohale, kus töötas kokku kuni 1990. aastani, kuid jätkas muuseumiga koostööd ka pärast sealt lahkumist. Vahepealsetesse aastatesse jäid ka sõjaväeteenistus ja lühiajaline töötamine osakonnajuhatajana Saadjärve sovhoosis ning ohutustehnika insenerina Jõgevamaal Palal. Kui 1980. aastate lõpupoole hakati uuesti looma talumajapidamisi, tegeles ta talupidamise propageerija ja organiseerijana ning oli Tartu Talunike Liidu üks asutajaid ja tegevjuht. Tema toimetamisel anti välja taluliidu kuukirja "Talu".

Aimur Joandi rajas Ülenurme valda Jänesmäe talu, kuhu ehtas elumaja ja tootmispinnad, pidas mesilasi, kasvas teravilja, köögivilja ning marjakultuure. Talutööde kõrval jätkus tal energiat kirjutamiseks nii koduloolisi kui põllumajanduslikke harivaid artikleid ajalehtedele, eriti maakonnalehes *Sakala* ja mitmetele ajakirjadele. Neid võib kokku lugeda üle kaheksaja. Teda paelus eriti kodukandi Suure-Jaani valla kultuuripärand, samuti sealtkandist pärit Eesti põllumajanduses ja teaduses silmapaistvate inimeste elulood. Kokku on tema sulest ilmunud neliteist monograafiat, neist enamik isikuloolised. Muuseumiperioodil huvitus Aimur ka talutootmist käsitlevate filmide tegemisest ja juhendas muuseumi juures filmiklubi. Kokku on muuseumis tema nimega seotult neliteist erineva sisuga filmi. Ta oli ka Akadeemilise Põllumajanduse Seltsi liige, osales innukalt selle tegevuses, aitas korraldada ja organiseeris ka ise mitmeid seltsi ettevõtmisi. Aimur oli tubli kõneleja konverentsidel, seminaridel ja kultuurilooapäevadel ning tema toel jätkati prof Jaan Lepajõe poolt kunagi alustatud kultuuriürituse "Lepakose lugemiste" traditsiooni Suure-Jaani valla Lepakose talus.

Koos arstist abikaasa Marega on Aimur Joandi üles kasvatanud kolm tublit poega, kes kõik on tegusad infotehnoloogia vallas. Aimur oli ka nende peredes sündinud kahe lapselapse hoolitsev vanaisa.

Mälestus Aimur Joandist kui isikupärasest värvikast mehest, heast ja abivalmist kolleegist, koolivennast, sõbrast ja seltsikaaslasest jääb meis kõigis püsima. Oma loominguulise pärandiga väärrib ta ka ise kohta Eesti ja oma kodukoha kultuuriloos.

Jaan Kuht